

سازمان عفو بین الملل

بیانیه علنی

شماره عطف:

MDE 13/005/2006 (علنی)

ردیف سرویس خبری: 010

16 ژانویه 2006

عفو بین الملل خواهان پایان دادن مجازات اعدام نوجوانان در ایران است.

سازمان عفو بین الملل از مقامات ایرانی می خواهد که فوراً برای پایان دادن استفاده از حکم اعدام برای نوجوانان مجرم اقدام کند. اخیراً گزارش شده است که دو نفر مجرم نوجوان که در زمان ارتکاب جرم زیر 18 سال بوده اند، در دادگاههای ایران به اعدام محکوم شده اند که این امر به مفهوم نقض تعهدات ایران به قانون بین المللی حقوق بشر است.

در تاریخ 3 ژانویه، نازنین، 18 ساله، به جرم قتل به اعدام محکوم شد. بر اساس گزارشات، او پذیرفته که یکی از سه نفر مردی را که می خواستند در مارس 2005 در یک پارک در کرج به او و خواهرزاده 16 ساله اش تجاوز کنند به قتل رسانده است. او در آن زمان 17 سال داشت. در حال حاضر حکم او به دادگاه استیناف برای بررسی ارجاع گردیده که در صورت ابقاء، در دیوان عالی کشور به تأیید می رسد.

بر اساس گزارشات روزنامه ایرانی "اعتماد"، نازنین به دادگاه گفته است که سه مرد به او و خواهرزاده اش نزدیک شدند و آنها را به زور به زمین انداختند و سعی کردند به آنها تجاوز کنند. نازنین در حالیکه از خود و خواهرزاده اش دفاع می کرد، با چاقویی که در اختیار داشت، یکی از مردان را مضروب کرد. این مردان کماکان دنبالش بودند که نازنین با چاقویش ضربه ای به سینه یکی دیگر از آنان وارد کرد. آنکونه که گزارش شده، او به دادگاه گفته که "من می خواستم از خود و خواهرزاده ام دفاع کنم. من نمی خواستم آن پسر را بکشم. در گرمای آن لحظات من نمی دانستم چکار کنم، چون کسی به کمک ما نیامد." با این وجود نازنین به مرگ محکوم شد.

یک مجرم نوجوان 19 ساله دیگر به نام دل آرا دارابی به جرم قتلی که در 17 سالگی مرتکب شده، در دادگاهی در رشت به اعدام محکوم شد. او منکر قتل شده اما در اوایل ماه ژانویه، با وجود تقاضای وکیل برای تجدید نظر، دیوان عالی کشور حکم را تأیید نموده است.

سرویس خبری فارسی "آفتاب" گزارش کرده است که دل آرا دارابی و مرد 19 ساله ای به نام امیر حسین به قصد زدی وارد خانه ای شدند، ولی زنی را که در آنجا زندگی می کرد کشتند. دل آرا دارابی در ابتدا به قتل اعتراف کرده ولی متعاقباً اعتراف خود را پس گرفت. او گفته است که مسؤلیت قتل را به درخواست امیر حسین پذیرفته تا او را از اعدام نجات دهد، چون امیر بر این باور بود که دل آرا را به مرگ محکوم نمی کنند، زیرا در حین ارتکاب قتل او زیر 18 سال بود. دل آرا می گوید که موقع زدی، او تحت تأثیر داروی اعصاب بوده است.

ایران، به عنوان کشوری که عضو کنوانسیون بین المللی حقوق سیاسی و مدنی، و همچنین عضو کنوانسیون حقوق کودک است، متعهد شده است که افرادی را که موقع ارتکاب جرم زیر 18 سال بوده اند اعدام نکند. با این وجود، عفو بین الملل 18 مورد اجرای حکم اعدام متخلفین نوجوان را از سال 1990 به این سو، به ثبت رسانده است. تنها در سال 2005، دستکم 8 مورد اجرای حکم اعدام به ثبت رسیده است.

حدود چهار سال است که گزارشاتی دریافت گردیده که مقامات ایرانی در صددند لایحه منع حکم اعدام برای مجرمینی که در زمان ارتکاب جرم زیر 18 سال داشته اند، تصویب کنند. با وجود این، در طی دو سال تعداد بیشتری از نوجوانان متخلف اعدام شده اند. بر اساس سخنان اخیر یکی از سخنگویان قوه قضاییه، قانون جدید، به هر صورت فقط مانع صدور حکم اعدام برای بعضی جرایم نوجوانان می گردد. او اظهار داشت که جرایم "قصاص" (جرایم کیفری که مختص متهمانی است که مقصر به قتل شناخته شده اند) موضوعی خصوصی است و ربطی به دولت ندارد. اکثر نوجوانانی که اعدام شده اند، بخاطر "قصاص" بوده که آنها مشخصاً در مورد قتل نفس مقصر شناخته شده اند.

کمیته حقوق کودک (وابسته به سازمان ملل) که همکاری دولتها با این کمیته را تحت نظر دارد، در ژانویه 2005 از ایران خواست که بلادرنگ تمامی احکام اعدام افرادی را که پیش از 18 سالگی مرتکب جرم گشته اند، به حالت تعلیق درآورد؛ و حکم اعدام را در این موارد لغو نماید.

فیلیپ آلستون، هماهنگ کننده ویژه کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد در رابطه با احکام اعدام خودسرانه، فوری و ماوراء قانون، نظرش را در تاریخ 9 دسامبر بدینگونه بیان کرد: "در زمانی که تقریباً تمامی کشورهای جهان به طور قاطع و روشن، اعدام افرادی را که در دوران کودکی مرتکب جرم گشته اند، محکوم نموده اند، این شیوه برخورد ایران به طور مشخص غیر قابل قبول است... این امر بیشتر مایه تعجب است، چون تعهد به دوری از این گونه اعدامها، نه تنها صریح و غیر قابل بحث است، بلکه دولت ایران، خودش اعلام نموده که این اعدامها را متوقف می کند.

سازمان عفو بین الملل از دولت ایران می خواهد که از اعدام دل آرا دارایی و نازنین و دیگر مجرمین نوجوان جلوگیری کند؛ و اقداماتی فوری برای لغو حکم اعدام نوجوانان انجام دهد. این اقدامات در راستای تعهدات ایران به عنوان یک کشور عضو کنوانسیون بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، و کنوانسیون حقوق کودک می باشد.